

Am 18160

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Kevesebb hiánycikk, nagyobb export A gépipar 1984. évi terve

A gépipari vállalatok 1984. évi tervprogramjait általában több variációban állítják össze, igazodva a sok esetben előre nem látható, legfeljebb tervezhető feltételekhez. A tervezők mindenképpel abból indulnak ki, hogy a gépiparra továbbra is jelentős szerep hárul a külgazdasági egyensúly javításában, az ország nemzetközi fizetőképességének megőrzésében. A gyártmányszerkezet gyorsabb ütemű korszerűsítésével, a gazdaságosan helyettesíthető, s eddig importból beszerzett anyagok elterjesztésével hatékonyabbá tehetik a gazdaságos, és fokozhatják a versenyképességet.

Az 1984. évi terv azzal számol: az iparon, s a feldolgozóiparon belül is legdinamikusabban a gépipar fejlődik. Számolva azzal, hogy a beruházások mérséklése miatt tovább csökken a hazai igény az ilyen jellegű termékek iránt, s amit természetesen nem elmulasztandó a fogyasztási cikkek értékesítésénél várható kisebb mértékű növekedés sem, a tervbe vett 2-3 százalékos termelésnövekedést kizárólag az export bővítése alapozhatja meg.

Az Ipari Minisztérium ágazati irányelvei szerint a vállalatok termelési szerkezetét oly módon célszerű változtatni, hogy a nagyobb export mellett mérséklőd-

jék az import. Ezért bővítik a pneumatikus és a hidraulikus elemek, a kézi és gépi szerszámok gyártását, illetve választékát. Ez azt is jelenti, hogy az úgynevezett háttérpari termékeket előállító üzemek kínálata nő. A gazdaságos gyártásba az ilyen termékek előállítására szakosodott vállalatok mellett — lehetőség szerint — a szövetkezeti ipari és a tsz-meléküzemeket is bevonják.

A gépipar átlagánál továbbra is nagyobb ütemben fejlődik az elektronikai ipar, ezen belül dinamikusabban a híradástechnikai, kisebb mértékben pedig a műszeripar. Különösen nagy feladat hárul a mikroelektronikai üzemekre a központi fejlesztési program megvalósításában tapasztalható elmaradás megszüntetésénél, és abban, hogy időben megvalósuljanak az 1984-re tervezett fejlesztő beruházások. A gépipari átlagnak megfelelően fejlődik majd a villamosipari gépek és berendezések gyártása, ettől elmarad a gépek és berendezések alágazata, továbbá a közlekedési eszközök és a fémtömegcikk-ipar termelése.

Ugyanakkor ez utóbbiak a termelésnél jóval nagyobb mértékben növelhetik exportjukat, mert a piaci lehetőségeket sok tekintetben még nem használták ki a vállalatok. A fémtömegcikk-

ipari üzemeknek a hazai lakossági ellátás javítására is erőfeszítéseket kell tenniük.

A gépipar szocialista exportja várhatóan 8-9 százalékkal nő. Reális lehetőség van a híradás- és számítástechnikai berendezések, szerszámok, vákuumtechnikai gépek, járműipari termékek és a műszerek kivitelének fokozására. Az iparon belül a gépiparnak vannak a legnagyobb feladatai a konvertibilis export növelésében. A tárca azzal számol, hogy az ágazat mennyiségében 7-8, folyóáron számolva pedig 10-13 százalékkal növeli kivitelét a tőkés piacra. Elsősorban a mezőgaz- és élelmiszeripari gépekből, automatizálási és számítástechnikai eszközökből és orvosi műszerekből lehet számottevően növelni a kivitel. Egyes tartós fogyasztási cikkek bérmunkában való gyártása, újabb export-fővállalkozások okomplet géprendszerek exportja is jelentősen fokozhatja a vállalatok export-bevételeit.

Néhány gépipari vállalat az elmúlt évben is jelentős exporteredményeket ért el, például a Rába hátsóhidak, az MHD-kazánok, a Medicor komplett kórházak, a Tungsram lámpagyártósorok jó minőségű és korszerűségük miatt keresett és kielégítő cikkek külföldön. Az ezeket a termékeket gyártó vállalatok kedvezőbb feltételekkel és fokozott reményekkel indíthatják az új évet.

Az Ipari Minisztérium felhívta a vállalatok figyelmét arra: az exporttörekvések miatt nem szorulhat háttérbe a lakosság tartós fogyasztási cikkekkel való ellátása. Mindenképpen előtérbe kell helyezniük a hiánycikkek csökkentését is. Ebben szerepet vállalnak majd az ipari szövetkezetek is.

Fontos továbbá, hogy a gépipari vállalatok fejlesztési elgondolásaitak tényleges pénzügyi lehetőségeikhez igazítsák.

Akkumulátorok és kazánszavazás

A rugalmasság előnyei és gátjai

Hosszú ideig nem talált vállalkozót, egy új találmány hasznosítására az Alkotó Ifjúság Egyesülés menedzseriroda. Az akkumulátorfelújító vegyszer titkár előbb nagyvállalatoknak akarták eladni. Később kisebb gazdálkodó egységek ajánlatait is mérlegelték. Így lett a Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei hasznosító 1984. január elsejétől a szegedi Vegyipari Szolgáltató Kiszövetkezet. A vállalkozás nem volt kockázat nélküli. A magas átalányösszeget akkor is ki kell fizetni a találmányért, ha egyetlen akkumulátort sem újítanak fel.

A kiszövetkezet teljes apparátusa (48 tag és 4 alkalmazott) kevés lenne ahhoz, hogy három megyében összegyűjtse az előregedett áramforrásokat, felújítsa, javítsa, majd értékesítse azokat. Ezért társakat keresett és talált. Hárommegyes együttműködés jött létre a MEH-hel, a partner-vállalat végzi a felvásárlást és az értékesítést. Januárban közös kísérleteket végeznek a szegedi Volán telephelyén, ezek eredményétől függ, hogy a közlekedési vállalat milyen részt vállal a regenerálásból és a javításból. A szomszéd megyékben, városokban is akadtak vállalkozók, akik majd használják a kiszövetkezet által előállított felújító vegyszert.

Minden építőipari szakmához van szakemberük. Ezért a jövőben mind több komoly munkát szeretnének vállalni.

A kazánok időről időre történő vizsgálatára előírások vannak. Ezeket a vizsgálatokat gyakran csak papíron végzik el. Pedig lelkiismeretes végrehajtásuk az energiatakarékosság és a biztonság miatt is kívánatos lenne. A kiszövetkezet tagjai eddig is vállalták a kazánokból a vízkő eltávolítását. Most szeretnék bővíteni tevékenységüket. A jövőben szerződést kötnek a vizsgálatok rendszeres elvégzésére vagy a vizsgálatokhoz szükséges vegyszerek szállítására.

A szövetkezeti tagok foglalkozása között akad néhány meglepő is: például földmunkagép-kezelő, újságíró és reklámfilmes szakember. Szabó Zoltántól, a kiszövetkezet elnökétől megkérdeztük, hogy mi az oka tevékenységük tarkaságának?

— Nem ragaszkodunk a merev formákhoz — mondta az elnök. — Az alapszabályunk módosításakor 38 szakmát soroltunk fel. Nálunk jelentkező megrendelőt még nem küldtünk máshova. Dolgozunk nem azt nézve, hogy van-e papírjuk a megrendelt munkához, hanem azt, hogy meg tudjuk csinálni. Azért sem küldtem el senkit, mert jelentkezték, hogy legálisan akar dolgozni. Ha a felajánlott tevékenységre igény van és a befizetéseket teljesíti, dolgozzon nyugodtan. Nálunk nincs profilkényszer.

Szabó Zoltán dicséri az átalánydíjas formát. A tagoknak érdekük, hogy takarékoskodjanak az anyaggal és az energiával, minél kisebb legyen a rezsiük. Így a dolgozók nem érdekeltek a fuszásban sem. Ha teljesítik a szövetkezetnél vállalt árbevétel, a többi letmunka ellenértéke teljes egészében őket illeti. Erről

külön adóznak, 1984-ben például 60 ezer forintot többébevétel után 3600 forintot kell befizetniük. Hogy túl sokat keressenek a tagok? Az elnök szerint ettől nem kell tartani, mert például egy karosszéria-javító nem tud annyit dolgozni, hogy egy évben százezer forintnál többet keressen.

A közelmúltban telket vásárolt a kiszövetkezet a Vereács utcában. Itt alakítják majd ki a központi telephelyet.

*
Ha itt és most véget érne ez a cikk, joggal gondolhatna a kedves olvasó, hogy gond nélküli az élet a Vegyipari Szolgáltató Kiszövetkezetnél. Pedig, van az ő gazdálkodásukban is néhány nehézség, amin érdemes elgondolkozni. Talán nem is csak nekik.

Ime néhány a gondok közül!

Már két könyvelőt és egy jogtanácsost alkalmaznak azért, hogy minden bevétel és kiadás az érvényes rendelkezéseknek megfelelően számoljanak el. Eddig 700 ezer forintos árbevételeük volt a kazánok szavazásából, de az ehhez a munkához felhasznált szellemi termékért csak néhány hete tudtak fizetni. Ugyanis a rendelkezések nem egyértelműen rendelkeznek arról, hogy milyen forrásból lehet fizetni a felalálónak.

Az egyik rendelet szerint a munkabérek közterheinek 1984-es növekedése nem hárítható át a vevőkre. Ugyanakkor a kiszövetkezet a számláját a következő részösszegek alapján állítja össze: anyagköltség, bérköltség és közterhek, valamint az összevont fedezet. Mi most a teendő?

Ha egy hibát gyorsan kell elhárítani, akkor a szakembereket riadólánccal lehet értesíteni, mivel csak az elnök lakásán van telefon. Ez bizony benzinköltséges riadóztatás.

Az anyagbeszerző hiába kilinccsel hónapok óta falazótéglaért. A meglévő mennyiség foglalt a magánlakásépítkezésekre. A kiszövetkezetnek tanácsli lakások javításához kellene a téglák. Azok is lakások, ott is emberek laknak, az akadály, hogy a kiszövetkezet is közületi egység.

Hónapokkal ezelőtt kértek engedélyt használatok-kereskedésre. A mai napig nem kapták meg. A szegedi magánkereskedőnek ezért nincs újabb vetélytársa.

*
Az új gazdasági formációkat azért hozták létre, hogy olyan feladatokat vállaljanak, amelvek elvégzése a nagyobb vállalatok, szövetkezetek számára nem gazdaságos. Az új gazdálkodó egységek keresik is ezeket a részeket, de többször akadályba ütköznek. A szegedi Vegyipari Szolgáltató Kiszövetkezet eredményei és gondjai nem egyediek...

Böle István

Zavartalanul telet az állatállomány

A mezőgazdasági nagyüzemek és a kistermelők egyaránt előbbre jutottak az idén a takarmányozásban: gazdaságosabban hasznosították készleteiket, s jobban tekintettel voltak az állati szervezet valós igényeire. Mindenképpel a melléktermékek és a korábban nem hasznosított hulladékok hasznosításában érték el jó eredményeket — ez derült ki a MÉM összesítéséből, amely az idei takarmánygazdálkodást elemezte.

Ismeretes, hogy az aszály miatt a vártnál kevesebb gabona és szálas takarmány termelt, ennek ellenére az állatok átteleltetését sikerült zavartalanra tenni. A hiányokat az üzemek több forrásból pótolták. Különösen az élelmiszeripari melléktermékek teljes körű hasznosításáért tettek sokat az üzemi szakemberek, és a mezőgazdászok. A legnagyobb takarmánytömeget a cukorgyártás mellékterméke, a nyers répaszelet adta. Az idén a feldolgozás során 1,1 millió tonna, 17 százalék szárazanyag-tartalmú nyers répaszelet került ki a cukorgyárakból. Már a szezon megkezdése előtt nagy volt ránta a kereslet. A megyei takarmánymérlegek összesítésekor kiderült, hogy az aszály által leginkább érintett hat megyében lenne legnagyobb szükség a tömegtakarmányokra, a helyi készletek ugyanis az állatok tartásához nem voltak elégségesek. Ezért a répaszeletet központi elosztásba vonták, és a legszükségtebb készlettel rendelkező területek-

re irányították. Ezzel az intézkedéssel sok, nehéz helyzetben levő állattenyésztő gazdaság helyzetén sikerült javítani. A mezőgazdasági nagyüzemek maguk is sokat tettek a hiányok pótlásáért. Korábban a répaszelet téli tárolásánál sok volt a veszteség. Az idén összesen új tartósítási módszereket alkalmaztak, a kémiai és biológiai kezeléssel elejét vették a takarmány romlásának.

A mezőgazdasági melléktermékek hasznosításának kedvezett a száraz, hosszú ősz. A kukoricatarlókat juhokkal és szarvasmarhákkel legeltették. Soha ennyi kukoricaszár nem fogyott a kijelölt területeken, mint az idén. Számos területen még decemberben is kint volt az állomány. Most, amikor a melléktermék hasznosítása sokfelé szinte létkérdéssé vált, derült ki, mennyi tartalék van még az őszi-téli legeltetésben.

Sok helyen soron kívül takarmánykeverékeket vettek. A szokásosnál közel tízezer hektárral nagyobb területre kerültek őszi takarmányok. Ezek a következő időszakban fokozatosan kielégítik az állatállomány szükségletét. Tavasszal is keverékek kerülnek majd a földre, és a termés lehetővé teszi a takarmánykészletek folyamatos kiegészítését.

A készletek szakszerű felhasználásával, a takarmányreceptek fokozatos korszerűsítésével kiegyensúlyozott körülmények között telet a hazai nagyüzemek és a kistermelők állatállománya.

Az Etelka sor és a Felső Tisza part közötti területen, a lebontott házak helyén továbbépülnek Felsőváros soron következő lakóházai. Felvételünk a DÉLEP brigádjaírók készült; darupályát építenek az elkészült alapok mellett

Somogyi Károlyné felvétele

Az Etelka sor és a Felső Tisza part közötti területen, a lebontott házak helyén továbbépülnek Felsőváros soron következő lakóházai. Felvételünk a DÉLEP brigádjaírók készült; darupályát építenek az elkészült alapok mellett